

Pošta vydáva známku „Krásy našej vlasti: Renesančný kaštieľ v Brodzanoch“

Bratislava, 21. septembra 2023

Slovenská pošta vydá v piatok 22. septembra 2023 poštovú známku „Krásy našej vlasti: Renesančný kaštieľ v Brodzanoch“ so špecifickým symbolom T2 50g. Označenie zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g vo vnútroštátnom styku.

Poštová známka rozmerov 44,4 × 30,5 mm vrátane perforácie vyjde vo forme upraveného tlačového listu so 6 známkami a medzihárčím. Známkou vytlačila technikou ofsetu v kombinácii s oceľorytinou spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Ústredným motívom poštovej známky je pohľad na renesančný kaštieľ v Brodzanoch, pričom na medzihárčí je celý pôdorys areálu kaštieľa.

Súčasne s poštovou známkou vyjde obálka prvého dňa s pečiatkou FDC, s dátumom 22. 9. 2023 a domicilom mesta Partizánske. Motívom prítlače na FDC je park kaštieľa s vodnou kaskádou. Na FDC pečiatke je zobrazený ornament brány kaštieľa. FDC vytlačila technikou oceľorytiny spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky a medzihárčia je doc. Martin Činovský, akad. mal., ArtD. Autorom výtvarného návrhu prítlače na FDC a FDC pečiatky ako aj rytiny poštovej známky a prítlače na FDC je František Horniak.

Dominantou Brodzian, obce ležiacej v jednom z najsevernejších údolí Trábeča, je renesančný kaštieľ zo 17. storočia, obklopený rozsiahlym anglickým parkom. Od roku 1846 sa takmer na sto rokov stal rodinným sídlom rakúskeho baróna Gustáva Friesenhofa a jeho potomkov. Friesenhofovci boli príbuzensky úzko spojení s rodinou ruského básnika A. S. Puškina, vďaka čomu ich vdova po básnikovi spolu s deťmi každoročne navštevovala v Brodzanoch.

Kaštieľ je štvorkrídlová dvojpodlažná budova s centrálnym nádvorím, členená hranolovými baštami a vstupnou vežou. Fasády zdobí náročné kvádrovanie a sgrafitová výzdoba. Stavba, významne reprezentujúca architektúru vidieckych šľachtických sídel bývalej Tekovskej župy, bola v roku 1963 vďaka svojej umelecko-historickej hodnote vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

V priebehu stáročí prešiel objekt zložitým stavebným vývojom. Pôvodná kamenná rezidencia Brogyányiovcov, pochádzajúca z polovice 15. storočia, bola novými majiteľmi Forgáčovcami na

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk

začiatku 16. storočia prebudovaná na obranné sídlo s hranolovými baštami a so strieľňami na prízemí. Po roku 1660 sa majiteľom brodzianskeho panstva stal šľachtic Štefan Kvassay st., advokát pôsobiaci v službách ostrihomských arcibiskupov. V snahe vybudovať rodinné sídlo obnovil v tom čase už veľmi zanedbanú kúriu a rozšíril ju o opevnené predhradie s nárožnými baštami, vstupnou vežou a strieľňami. Rezidencia Kvassayovcov tak nadobudla fortifikačný ráz a počas tureckých vpádov na Ponitrie poskytovala ochranu nielen členom rodiny, ale aj brodzianskym poddaným. Pre zvýšenie komfortu obytných priestorov nasledovali na konci 17. storočia ďalšie neskororenesančné stavebné úpravy, na ktoré nadviazala v priebehu nasledujúceho storočia baroková prestavba kaštieľa. Friesenhofovci dali v 19. storočí svojmu sídlu romantickú podobu a pristavili k nemu krídlo, do ktorého umiestnili svoju knižnicu. Anglický park v prírodno-krajinárskom slohu obklopujúci kaštieľ tvoril celok s neďalekým pahorkom Hôrka, na ktorom vybudovali pohrebnú kaplnku a romantický letohrádok.

Po 2. svetovej vojne bolo šľachtické sídlo skonfiškované štátom a desaťročia chátralo. Generálna oprava v rokoch 1971 – 1979 mu vrátila renesančný vzhľad. Po jej ukončení sa kaštieľ stal sídlom Slovanského múzea A. S. Puškina, ktoré pôsobí pod správou Slovenskej národnej knižnice, ktorá realizovala opravu fasády kaštieľa v roku 2021.

PhDr. Alexandra Lukáčová

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk